

Handlingsplan för Skapande skola i Sätters kommun

Bakgrund

Sätters kommun har ca 11 000 invånare. Ambitionen är att trots kommunens relativa litenhet kunna erbjuda barn och ungdomar ett aktivt kulturliv, i förskola och skola men också på fritiden.

Den kommunala musikskolan har sedan mitten av 1950-talet varit en viktig del av det lokala kulturutbudet i Säter. Musikskolan har erbjudit en livaktig frivillig verksamhet; individuell undervisning, gruppundervisning, ensembleundervisning. I slutet av 1990-talet började dåvarande musikskolan gå in och ansvara för musikundervisningen i ett par av kommunens 1-6 skolor. Inom ramen för detta har också eleverna arbetat med dans och rörelse tillsammans med en professionell danspedagog.

Alla elever i skolår 1-6 har under sin skoltid tillsammans med en dramapedagog, anställd i grundskolan, arbetat med drama i olika former. Detta har resulterat i olika framföranden. De senaste åren har detta arbete utvidgats till att också omfatta förskoleklassen.

För att stärka kulturen i förskola och skola och därmed utveckla de praktiskt-estetiska läroprocesserna i förskola och skola fattade barn- och utbildningsnämnden i januari 2007 beslut om att inrätta en Kulturskola fr.o.m. höstterminen 2007.

Kulturskolans syfte

Musik, dans och drama ska vara en naturlig del i elevernas vardag i Sätters kommun. Kommunen ska erbjuda en grundskola med stärkt musik-, dans- och dramaprofil och ett inre arbete som betonar estetiska lärandeprocesser vilket ger eleverna större möjlighet att nå goda resultat.

En attraktiv skola

Barn och ungdomar ges möjlighet att på sin fritid utöva och framträda med teater, dans och musik.

En attraktiv fritid

Sätters kommun får en stark dragningskraft som utbildnings- och kulturkommun – och blir därmed en intressant plats att leva, arbeta och bo.

En attraktiv kommun!

Mål för Kulturskolan

- Samordna de personella och materiella resurserna inom de estetiska ämnesområdena för grundskola och fritid
- Utveckla och förnya de estetiska och kulturella verksamhetsformerna för skola och fritid
- Skapa en kreativ skolmiljö för grundskolans alla elever
- Ge barn och ungdomar i kommunen möjlighet till en kreativ och god fritid
- Stärka och bredda det lokala kulturlivet

Genomförande

Kulturskolan

- blir den samordnande enheten för musik, dans och drama
- Kulturskolans verksamhet inom grundskolan utgår från läro- och kursplaner samt Sätters förskole- och skolplan
- ansvarar för hela grundskolans musikundervisning genom att grundskolans resurser för musikämnet förs över dit
- genomför kulturella tema- och projektarbeten i samarbete med grundskolan
- går in i grundskolans utvecklingsarbete och förstärker därmed grundskolan i det kreativa tänkandet kring bl a lärprocesser
- kan utveckla en breddad fritidsverksamhet med exempelvis musikteater, musikal/show- och dansprojekt.
- kan i samarbete med andra aktörer skapa olika projekt för ungdomar i kommunen

Hur ska kulturens roll i skolan stärkas

Genom inrättandet av Kulturskolan stärks kulturens roll i förskola och skola. I kommunens förskole- och skolplan uttrycks också denna ambition där det sägs att Kulturskolans verksamhet ska ingå som en del i förskolans och grundskolans arbete och dessutom erbjuda frivillig ämnesundervisning. De praktiskt estetiska lärprocesserna ska synliggöras och lyftas i skolans lokala kursplaner.

I Kulturskolans lokala arbetsplan finns följande mål för verksamheten:

- Kulturskolans undervisning ska utveckla och förmedla teoretiska kunskaper och praktiskt utövande i drama, dans, sång, instrumental- och ensemblespel med utgångspunkt från varje elevs specifika förutsättningar.
- Den estetiska bildningen ska ges ett brett perspektiv med plats för såväl nutida uttryckssätt som historiskt arv samt kultur från andra länder.
- Utveckla elevens förmåga till att finna sitt eget uttryck och skapande.

SÄTERS KOMMUN
BARN- OCH UTBILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN

- Skapa en plattform som ger eleven upplevelser, gemenskap och känsla av sammanhang.
- Ge eleverna möjlighet, kunskap och förmåga till att framträda inför publik.

Nuvarande kulturinsatser – Förskola och Grundskola

Skolkultur

Sedan början av 1990 har kulturnämnden i Säter satsat på Skolkultur. Syfte är att genom en samordning av barn – skolkulturutbud erbjuda professionella kulturupplevelser till alla elever. Åldersgruppen är barn 6 år - åk 9. En arbetsgrupp bestående av kultureksekreterare samt representanter från skola - kulturskola, kulturnämnd, kulturförvaltning, bibliotek, Folkets hus har arbetet med innehållet i programmet. Ambitionen har varit att erbjuda ett kvalitetsprogram av teater - musik – film samt också författarbesök och museibesök. Målsättningen är att alla elever minst en gång per treårsperiod få se en teater eller musikföreställning.

I samarbete med hembygdsföreningen gör Skolkultur och Stora Skedvi skola en historisk resa ”Tidsresan”. Samarbete med Kulturskolans dramapedagog är inlett för en vidareutveckling av konceptet.

Musik

Kulturskolan ansvarar för all musikundervisning år 1 – 9 i grundskolan och gör inom ramen för denna en del projekt- och temaarbeten tillsammans med grundskolans lärare. I åk 3 eller 4 har klasserna blåsorkester och här engageras instrumentallärare för extra gruppundervisning på instrument. Inom ramen för elevens val i åk 3-6 är musikundervisning en del som eleverna kan arbeta med.

Förskoleklasserna erbjuds också musikundervisning i Kulturskolans regi.

Drama

Dramaundervisning ges i åk 1 – 6. Den främsta målsättningen är att alla ska vara med, alla ska och får prova på, alla ska våga. De ämnen som behandlas i teaterns form är anpassade efter årskurs men rör sig mestadels inom lokalhistoria och pjäser med utgångspunkt från litterära berättelser. Eleverna är med och påverkar uppsättningens innehåll och i vissa fall även dräkt och rekvisitatillverkning.

Förskoleklasserna erbjuds dramalek en gång i veckan med vår dramapedagog.

Dans

Modern dans erbjuds vid 2-3 tillfällen/termin inom ramen för klassmusiken till alla elever i åk 3-6. De yngre eleverna, Förskoleklass – år 2, har dans/rörelse/rytmik och kroppskännedom inom musikämnet.

På högstadiet har elever själva valt att ha street/jazz-dansgrupper på elevens val. Ett resultat av Skapande Skolaprojekt med dansen i fokus under vårterminen 2009.

Kulturverksamhet i särskolan och elevhälsan

Kristineskolan (särskola) och Kulturskolan arbetar gemensamt med Musik/Drama/Bild som Elevens val.

I samverkan med Elevhälsan erbjuder vi ämnesundervisning för elever med speciella behov.

Diskussioner förs om utökat och fördjupat samarbete med kreativa förtecken.

Fritidsgården Ungdomens Hus

En av Kulturskolans lärare är timanställd på fritidsgården för att ha hand om musiken och vi lånar ut den utrustning som behövs för ändamålet. Tillsammans arrangeras gemensamma och återkommande "livemusikkvällar" på fritidsgården där våra elevers musikgrupper har en möjlighet att uppträda för sina kompisar. Vår danspedagog kommer periodvis dit och lär ut modern dans.

Tillsammans med Studieförbundet och Ungdomens Hus samarbetar vi kring en nationell musiktävling "Rockkarusellen" där flera av Kulturskolans rockgrupper finns representerade.

Estetisk verksamhet i förskolan

Musikverksamhet erbjuds alla 5-åringar i kommunen regelbundet under innevarande läsår. Planeringen sker tillsammans med förskolans pedagoger. Denna form av samverkan ser vi som mycket viktig eftersom pedagogiken inom estetiska ämnen är annorlunda och lärare och elever möts i ett nytt sätt att arbeta som både är lärorikt och inspirerande.

Dans/rörelse/rytmik och kroppskännedom för 3-4-åringarna i kommunen är nytt från och med hösten 2009 och är en fortsättning och utveckling på Kulturskolans vision att skapande verksamhet ska finnas som en röd tråd under barnens uppväxt i kommunen.

SÄTERS KOMMUN
BARN- OCH UTBILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN

Utbud och upplevelse

Men det är inte bara undervisning utan även upplevelser som Kulturskolan erbjuder kommunens elever. I samarbete med Skolkulturen och instrumental- och ensembleundervisningen arrangeras:

- ”Elever spela för elever” åk 1-3
- ”Pop-och Rockkonserten” åk 4-6,
- ”Allsångskonserten” F-klass – åk 2
- ”Krakelspektakelspektakel” Förskolans 5-åringar.

Kulturtema och kulturprojekt F-klass - 6

Temaarbete har under många år bedrivits i flera av kommunens skolor. Musik och drama har tillsammans med andra ämnen använts för att bl.a. gestalta olika tidsepoker, från stenålder till rymdålder.

Teatervandringen i Säterdalen - som är ett projekt för elever i åk 4 sedan 25 år – kommer i år att inbegripa både teater, musik och dans - skapat och framfört av eleverna själva. Ett samarbete som möjliggjorts genom att samla alla lärare i kulturämnen i samma organisation.

Hösten 2009 startades ett Kulturklassprojekt i Stora Skedvi skola. Eleverna i F-klass har varje vecka extra musik, dans och drama med pedagoger från Kulturskolan och innehållet planeras i samverkan med den ordinarie verksamheten för att förstärka och utveckla arbetssätt och läroprocesser genom de estetiska ämnena. Tanken är att följa dessa elever till och med skolår 6.

Skolår 7 – 9 Kulturtemadagar och Skapande skola som genomförts

Våren 2008 arrangerades Kulturtemadagar på Klockarskolan, kommunens enda 7-9 skola. Då kulturskolan tidigare inte haft något uppbyggt samarbete med Klockarskolan var det ett första steg på vägen i att finna samarbetsformer. Temadagarna bestod av programpunkter som dels tagits fram av Kulturskolan, dels förslag som kom från eleverna. Utvärderingen av detta nya samarbete visade en positiv bild av projektet med önskemål från både elever och lärare om en fortsättning.

Under 2009 fortsatte arbetet med att utveckla en modell för ökad måluppfyllelse med betoning på det fördjupade lärande som sker genom skapande verksamhet och kulturupplevelser i skolan. Kulturskolan planerar att gå vidare och utveckla temadagarna i skolår 7-9 till att på sikt integreras i Klockarskolans lokala arbetsplan. Fokus kommer att ligga på att erbjuda en specifik kulturell uttrycksform varje läsår i treårsintervall så att alla

SÄTERS KOMMUN
BARN- OCH UTBILDNING-
FÖRVALTNINGEN

elever får del av detta under skolår 7-9. Till exempel erbjuds Kulturtemadagar år 1 med förstärkt dansprofil, år 2 med film och år 3 med teater. Temadagarna kommer dessutom att erbjuda ett ”smörgåsbord” av skapande verksamhet i olika former och därigenom ge eleverna möjlighet att finna sitt eget skapande uttryck.

Kultursatsningen med Skapande skola inleddes vt 2009 med dansen som ett prioriterat område. En professionell danspedagog anlätades för att komplettera den traditionella dansundervisningen, som redan idag får utrymme inom ämnet idrott/hälsa, med nutida dansformer inom ungdomskulturen. Detta förlades inom den ordinarie idrotts- och musikundervisningen samt under temadagarna. Professionella musik- och dansföreläsningar kompletterade upplevelsen under en kulturtemavecka. Stöd från musik- och danspedagogerna kom även att utnyttjas i utformandet av 2009års elevshow. Showen är en av avslutningsaktiviteterna för läsårets åk 9. Den visas både för blivande åk 7 elever, övriga elever på skolan som inte medverkar samt föräldrar och intresserade.

Skolår 7-9 Insatser som nu genomförs

Under innevarande läsår ligger Skapande Skolaprojektet och kultursatsningens tonvikt på film och bild.

Som bas i vår planering finns Film- och biografmuséet i Säter. Här kan vi med olika fokus åskådliggöra filmens historia.

Elevernas önskemål är att få göra egna dokumentärfilmer, som ett sätt att redovisa uppgifter i olika ämnen.

”Filmen om mig” skulle kunna bli ett visuellt komplement till arbetet ”Boken om mig”, som alla elever gör i åk 7.

De har likaledes en önskan om att uppleva och diskutera filmhistorien från stum- till ´mobilkamera´ film och dess fortsatta utveckling och påverkan av/i samhället.

Visning av kvalitetsfilmer, i riktig biografialong, har varit en del av undervisningen genom kulturnämndens försorg. Tillsammans med ”Film i Dalarna” vill vi ge ett utbud av kvalitetsfilmer som komplement till de olika filmprojekten som eleverna genomför.

Stöd av filmpedagoger från ”Film i Dalarna” skall användas för att utbilda och handleda de lärare som är delaktiga i vår satsning på filmkultur.

Självklart hoppas vi kunna använda dessa också för utbildning av elever för fördjupning inom elevens val med estetisk profil.

Studiebesök som vi avser genomföra är Mediahusen på Lugnetgymnasiet och Högskolan Dalarna samt Sveriges Television i Falun.

SÄTERS KOMMUN
BARN- OCH UTBILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN

Kulturtemadagarna på Klockarskolan har, genom 2009 års upplaga, befast sin position som dagar med eget prova-på-skapande i fokus. Elevernas och lärarnas tankar kring kreativitet och övriga skolämnen som naturvetenskap, matematik, språk och svenska breddade utbudet med en lekfullhet som gav upphov till framåtsyftande planer på nya temadagar och arbetssätt. Årets Skapande Skolaprojekt gav en stark förankring kring film/bild utöver olika former av musik/dans/sång enligt vår tanke om ett utbud likt ett ”smörgåsbord”.

Hur ska samverkan med kulturlivet stärkas

Genom att fortsätta och fördjupa samverkan mellan Kulturskolan, grundskolan och kulturnämnden/Skolkultur och Ungdomens Hus. Detta ingår i Kulturskolans uppdrag. Ett samarbete mellan Kulturskolan och kommunens kultursekreterare har inletts för att länka samman Kulturskolans arbete med satsningen Skolkultur.

Hur har skolans elever haft inflytande över utformandet av handlingsplanen

Elevernas inflytande och delaktighet är en del som ska utvecklas ännu mer. Då kulturtemadagarna för skolår 7-9 planerades för första gången våren 2008, hade eleverna möjlighet att påverka innehållet genom egna förslag till skapande aktiviteter. De efterföljande samtalen med eleverna om hur de upplevde dagarna gav ett mycket positivt gensvar, vilket inspirerade till en fortsatt satsning och utveckling.

Dans som skapande uttryck genomsyrade undervisningen i idrott och hälsa och musik under våren 2009 och utvärderades i en elevenkät.

Innehållet i 2009 års Kulturtemadagar planerades till stor del utifrån elevernas önskemål och hade kulturfokus på film och bild genom Skapande skolaprojektet. Utvärderingen gjordes i direkt anslutning till aktiviteterna och resultatet ligger nu som underlag till planeringen för 2010 års temadagar.

Eleverna börjar nu få en förståelse över ” vad, hur och varför” och blir genom enkäter, klass- och elevråd delaktiga med en medvetenhet som är betydelsefull inför det fortsatta arbetet med planering, uppbyggnad och fördjupning av estetik och kreativitet som ett naturligt inslag i skolans arbete.

I skolår 4 – 6 ska eleverna genom referensgrupper, elevråd och samtal i klasserna delta i planeringen av kultursatsningen ”Kulturspråka”.

Hur ska insatserna utvärderas

Kulturskolans arbete och insatser kommer att följas upp och utvärderas i respektive enheters kvalitetsredovisningar.

Eleverna ska förberedas och utbildas för att bli än mer delaktiga i uppföljnings- och utvärderingsarbetet. Vi kommer att fortsätta lägga stor vikt vid enkäter, djupintervjuer och dialog mellan lärare och elever.

Skolår 4 -6 Planerade insatser "Kulturspråka"

Skola och Kulturskola vill gå vidare och under läsåret 2010/2011 genom Skapande Skola utveckla samverkansformer och arbetet med estetiska lärprocesser. I ett första skede tänker vi att arbeta tematiskt i skolår 4 – 6 med Säter kommun prioriterade områden ur Förskole- och skolplan 2006: Trygg miljö, Lust och kreativitet i lärandet, Inflytande och Delaktighet samt Jämlikhet och Jämställdhet.

Vi vill arbeta i kulturspår och i tvärgrupper med nyanlända barn och ungdomar, särskola, elevhälsa och övriga skolan.

Vi ser stora möjligheter för alla elever att mötas genom skapandets kraft och kulturella upplevelser och därigenom finna gemenskap, utveckla sin egen identitet för att känna delaktighet, förståelse och medmänsklighet samt öppna för nya metoder i skolan till språkinläring och kunskapsinhämtning.

Genomförandet kommer att inledas med tema- och fördjupningsdagar i samarbete med professionella aktörer inom bild/skulptur och dans. Dessa kommer sedan att följas upp och under en längre period genomsyra klassernas inre arbete som ett naturligt inslag i skolverksamheten. Insatserna sker i de redan befintliga skolämnena och ska inte bli en aktivitet utanför den vanliga undervisningen. Fyra skolor är involverade och konst- och danspedagogerna verkar i olika perioder på dessa.

Skolår 7-9 Planerade insatser "Temadagar Drama/teater"

Fortsättning och steg 3 i denna kultursatsning kommer att ligga inom ramen för drama och teater.

Tillsammans med dramapedagoger från Scenkonst Dalarna ska eleverna ges möjlighet att utforska sig själva och sin egen verklighet genom olika former av dramatisering, gestaltning och forumteater.

Dessutom ska eleverna få uppleva en teaterföreställning på Dalateaterns scen med guidning in i teaterns övriga arbete och bakomliggande delar för att få insikt i produktionen som helhet men även få kunskap om och inblick i teaterns roll i samhället genom tiderna.

Kulturtemadagarna kommer att ha särskilt fokus på dramagrupper utöver det övriga prova-på-skapandebudet som elever och Kulturskolan gemensamt tar fram.

Målgrupp- hur många förväntas nås av insatserna

I Sätters kommun finns en 7-9 skola, Klockarskolan och idag går ca 335 elever där.

Alla elever på Klockarskolan kommer att nås av insatserna under läsåret 2010/2011 inom ramen för ordinarie undervisning och temadagar/veckor under läsåret.

Kommunens övriga fyra skolor, Kungsgårdsskolan, Enbacka skola, Stora Skedvi skola samt Kristineskolan är engagerade och i skolår 4-6 går 300 elever som kommer att delta i Skapande skolprojektet "Kulturspråka" genom temadagar, elevens val samt inom ordinarie undervisning.

Budget

Kostnaderna för att genomföra dessa två planerade projekt inom ramen för Skapande Skola med externa aktörer uppgår till:

Skolår 7-9

Teaterföreställning Dalateatern	335 elever *96kr	32 200
Dramapedagog		28 700
		<hr/>
		60 900

Skolår 4 – 6

Konstpedagog/skulptör	3 temadagar+ 1 återbesök/månad	14 700
Danspedagog	3 temadagar+ 6 tim/vecka * 25veckor	52 500
		<hr/>
		67 200
Totalt för hela vår satsning:		128 100

Karin Åberg, förvaltningschef Barn- och utbildningsförvaltningen Sätters Kommun

SÄTERS KOMMUN
BARN- OCH UTBILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN